

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V resnici na delo!

(Z Notranjskega.)

III.

Poprej smo vedno poudarjali mejsebojno vzajemnost in svoje vseslovensko stališče. Treba pa nam je v to necega faktorja, kateri to mej nami zanemarjeno idejo budi in goji, kateri nas povsod opomina, da smo beedeči, da smo gibčni in delavni. Morda bi bila v to zdaj najbolj primerna misel, da se gre takoj na delo, da se sozida v Ljubljani veličasten našega, pridnega in poštenega naroda vreden „Slovenski dom“. Ta „Slovenski dom“ bodi viden reprezentant Slovenije in last, svojina celega naroda. Motri naj se način, kako ga postaviti: makari po tem potu, kakor se dela za „Narodno gledališče“ v Zagrebu — po krajcarji in po groši! Naši denarni velikaši so preveč zapeti in premalo navdušeni in aktivno narodni, da bi nam kmalu napravili takšno domačo palačo. Da bi le, recimo, 50.000 Slovencev povprek pet let vsako leto po forintu vložilo v matico in na konji bi bili! In koliko bi pri tej organizaciji pridobila naša skupna narodna ideja! — Koliko bi prinesli tega „Slovenskega doma“ v dobrih rokah koristili s časom narodnej prosveti in narodnemu napredku! Vse to podjetje nij tako težko, kakor se kaže na videz: le filistrov izgovor je, da narod ne more, je preubožen! —

In kaj je z našim duševnim delovanjem? No, tukaj je pa potreba še veliko večje reorganizacije ter popolnega koncentriranja moči in dela. Za božjo voljo, kaj pa vzdržuje v nas Slovencih v vsakem kotu liste in liste? Ali je puhla manija po ve-

kovitem imenu? ali je nestrpljivost, svoje-glavnost? ali je napačen patrijotizem, ali ka-li? Kakor nas skušnje uče, bode komaj lakomnost po dobičku! — Pri nas hoče vsak, ki misli, da je poklican kaj v javnosti delati, bodi v tem alitem stanu, imeti svoj program in svoj organ, češ, bolje je biti v Udmatu prvi, nego v Ljubljani drugi, tretji itd! —

In kdo pri tem največ trpi? Narod, ubogi narod in njega napredek! Ne bodimo slepi in ne varajmo svojega ljudstva, katero je zlata vredno! Kje je naša zgodovina? Kako nesrečno smo razkosani po geografnej legi! Mej nami, okrog nas so naši sovragi! In pri vseh teh okoliščinah je naš narod uže zdaj v masi takšen, da pozna potrebo časnika, da prav ceni in upridi knjigo. Ali močen in številen je toliko, da podpre častno lahko le omejeno število svojih duševnih delalcev; več se ne more, več so ne sme terjati od njega! In tudi nijmamo mi preveč duševnih močij! Čemu še te deliti in krhati. Morebiti na voljo tiskarjem ali nepoklicanim politikom, slovničarjem itd?

Pri nas se ne sme in ne sme govoriti o več političnih programih, zatorej zastopaj skupno vrhovno politiko le jeden, obširen, dober in vsestransk političen dnevnik. Za Boga, kaj še denes moti združenje in kdo?! — Cerkev imej svoj izgleden organ, šolskim listom je gotovo najprej treba jedinstvi, skupnega delovanje in podpore, (za tega delj le naprej na pričetje poti!) Kaj bi se vse storilo za trgovino, obrt in kmetijstvo itd., da bi se skupile moči v jedne predale! Srednji stan naj krepí in blaži primeren, zdrav leposloven list. Priprosto ljudstvo, oklepaj se trdno okolo družbe

Mohorjeve; in ali imate za mladino kaj boljšega, nego je „Vrtec!“ —

In tako bi šlo častno, bodi si z duševno in tudi z gmotno podporo! Vsakej stroki bi se koristilo v notranjem in častno imponiralo na zunanje, mej tem, da zdaj nesložno in delajoč po svoji trmi životarimo! In ali ne demoralizira to naroda, ali nam ne jemlje kredita pri sosedu, da se tako lasamo po provincijalnih in družih časnikih. Ali je mogoče prostoplodno in energično delo, ako za vsacim plotom preži domač, bojaželjan nasprotnik iskaje za črkami krvavih prask?

Pri teh razmerah se zdi na videz, da je „status quo“ potreben! Ceniti vemo, kaj je storil n. pr. izvrstni „Gospodar“. In nihče ne more terjati, da bi se pobrala takoj šila kopita! Najprej je treba skupnega programa, in reda, pravil in razdeljenega dela. Občnej koristi in blagosti ali kar naravnost obstanku narodnemu ukloniti se moramo vsi, vsi: pred-sodke in osobne kaprice pod klop! Narod nam je tukaj diktator, on veli in zahteva na splošnji prid, torej ubogaj vsak!

Slovenci pozor!

Post tot „crimina“ rerum je vender došel ukaz od visokega pravnega ministerstva, kateri nalaga vsem sodnijam po Slovenskem, da ona v znanem kamniškem slučaju izdana najvišjega sodišča določba nijma veljave, akoravno jo je bil g. vitez Waser z nervozno hitrostjo po dozda ne dosti znanejši šegi poslal na vse sodnije, češ, da bi se imele po njej ravnati zanaprej.

Z veliko hvaležnostjo in radostjo sprejemajo Slovenci povsodi ta novi ukaz, ki nam spodbuja pisati in obravnati pri sodnijah v slo-

Listek.

Faust.

(Spisal Ivan Turgenev, preložil M. Málóvrh.)

Entbehren sollst du, sollst entbehren.

Faust, I. Theil.

(Dalje.)

Četrto pismo.

(Isti istemu.)

M 20. junija 1850.

Dragi prijatelj! Kakor sem Ti javil, zgodilo se je, včeraj čitali smo „Fausta“. Povedal Ti bodem vse v onem redu, v katerem se je vršilo. Samo to naj Ti rečem, da je uspeh presegel nado. — Uspeh? — ne, to nij prava beseda za to. Toda slušaj!

Došel sem bil proti obedu. Za mizo sedelo nas je šestero: Vera, nje mož, nje hčerka, nek star Nemec v kratkem rudečkastem fraku, gladko obrít, na oko skromen in pošten, ustni

ubrani v prostodušen nasmeh, in brez zob. Ta čestiti Nemec dišal je zelo po cikoriji, po katerej obično vsi stari Nemci diše. Predstavili so mi ga: zove se Schimmel, ter je učitelj nemškega jezika v hiši kneza H., ki je samo nekoliko vrst oddaljen. Na čitanje povabila ga je Vera, katera se menda ž njim rada zabavlja. Kasno séli smo k obedu, a dolgo za mizo sedeli. Potem šli smo malo na sprehod. Vreme bilo je krasno. Jutro bilo je nekoliko vetrovno in deževno, ali pred večerom se je razvedrilo; mi smo hodili po polji sem ter tja. Nad nama plaval je v višini svetel, velik, rožičkast oblak, a na njegovih krajih zabliščela je časih kakšna zvezdica, a kmalu zopet izginila. Malo od oblaka oddaljen videl se je mlaj na plavem, lahko zarudelem nebu. Jaz sem Vero na ta oblak opozoril.

— Da, — reče ona, to je jako lepo; ali pogledajte tje! —

Jaz se obrnem. Zapadajoče solnce zakri-

val je grd, čudno plav oblak, ki je izgledal, kakor ogenj bruhajoča gora: vrh mu je bil ko plamen, a okolo njega bila je črta rudeča ko kri.

— Nevihta pride — reče Prijmkov.

Ali glej me, kam sem se od glavnega predmeta oddaljil. Pozabil sem Ti v zadnjem svojem listu reči, da sem se kesal, da sem „Fausta“ izbral. Mnogo boljši bi Schiller bil, ako smo uže z nemško književnostjo začeli. Izpustil sem prve prizore, in sicer vse do tja, kjer nastopi Margareta. Tudi Mefistofeles delal mi je mnogo preglavice.

Ko se je uže povsem zmračilo, zbrali smo se v kitajskem paviljonu, v to svrhu uže prej izbranem. Ravno nasproti vratom pred zofo, bila je okrogla miza, a okolo nje bili so stoli in naslonjači. Na mizi gorela je svetilnica. Jaz sem sel na zofo in knjigo odprl.

Vera sela je blizu vrat. Pri lučinem svitu mogel si razločiti zelene veje akacij pri uhodu

venskem jeziku! In uže prvi dan, ko se je čula ta novica, začeli so narodni advokatje na Spodnjem Štajarskem zopet slovenske uloge sodnijam podajati.

Zdaj tedaj, Slovenci, na delo, če hočete imeti, da odsihmal ne bodete več podpisavali in podkrižavali v tujščini, ki je ne umete. Terjajte odsihmal pri sodnijah, če boste zaslišani kot priča ali kot stranka, da naj se vaša beseda zapiše v zapisnik iz vaših ust v svetem našem jeziku. Objavite vsakega, ki bi vkljub vašemu čisto pravičnemu zahtevanju tudi v prihodnje s samo nemščino oral, ter naznanite dotični dogodjaj in dotična imena vsaj uredništvu „Slov. Naroda“ ali „Slov. Gospodarja“, da se vsaka taka stvar lepo na jasni dan postavi.

Dalje se prosijo vsi odvetniki, beležniki, srenjski predstojniki, duhovniki, učitelji itd., da naj uradujejo slovensko in da naj slovenske stranke, katere hodijo v sodnije k zaslišanjem, tudi pouče o njihovej pravici, da smejo terjati slovenske zapisnike. Tudi naj se stranke prosijo, da naj se povrnejo povedat, kaj da so gospodje sodniki odgovarjali na isto zahtevanje, da se to izve in da se prosi za pomoč proti takim, ki bi pred sodnijami zatirali naš jezik.

Tako je treba postopati, in samo na tak način bodo se gospodje sodniki prav hitro privadili našemu jeziku v pisavi, — ali pa odšli, kar nam bode tudi všeč.

Radovedni smo, kako se bode zdaj obnašal gospod vitez Waser, kateri je moral sam dementirati z novim ministerskim ukazom svoj ukaz, s katerim je razsodbo kamniške sodnije poslal na vse sodnije. —

Morda bode ekselencia nasproti tako javnemu dementiranju posegla — po modrej poli.

Vsaj konsekventno bi bilo kaj tacega.

(Ta času primeren članek prejeli smo od odličnega narodnjaka iz Spodnjega Štajarja. Natisnili smo ga, dasi smo včeraj prinesli članek o istej stvari. Stvar se prepušča v premislek posebno — kranjskim odvetnikom in beležnikom! Ur.)

Iz kranjskega deželnega zbora.

X. seja 19. oktobra 1881.

(Konec.)

Poslanec O. Detela: Gospod poročevalec baron Abfaltrern je v svojem jako navdušenem govoru naglašal udanost kranjskega prebivalstva do cesarske rodovine. Žal, da nij omenil

v paviljon nasajenih, ki jih je veter majal. Časih pihnil je veter tudi skozi odprta vrata. Blizu mene sedel je Prijmkov, a poleg njega stari Nemec. Guvernanta ostala je z Natašo v domu. — Pred čitanjem govoril sem kratko o starej legendi o doktorji Faustu, o značaji Mefistofelovem in o samem Goetheji ter svoje slušatelje prosil, naj me v čitanji ustavijo, ako bi jim kaj neumevno bilo. Potem sem se pokašljal . . .

Prijmkov me vpraša, bi-li morda čašo cukrene vode želel, ter je bil, kakor se je videlo, sam s seboj jako zadovoljen, da me je to povprašati mogel. Jel sem čitati ne prizdignivši očij raz knjige. Nekoliko sem se bal, srce jelo mi je hitreje biti, a glas se tresti. Nemec izpregovoril je prvi in z vzkliki kazal, kako se mu „Faust“ dopada . . . Divno! Vzvišeno! ponavljal je večkrat, a časih dodal „to je zopet malo pregloboko“.

tudi uda cesarske rodovine cesarja Josipa II., kateri je visoko cenil poljedelstvo, tako, da je sam za plug prijel in oral, in s tem pokazal, da je kmet prva moč v državi. Tega vladarja nazorov gledé poljedelstva se nam je držati, ter skrbeti za poljedelca s tem, da ustanovimo v znamenje veselega dogodjaja 600 letnice kmetijsko šolo v Ljubljani. Gospoda! kranjske dežele patrijotizem in lojalnost sta tako svetovno znana, da ju nij treba razstavljati v nobenem muzeji. (Dobro! dobro!)

Potem poprime besedo poslanec Robič: Slavni zbor! Kadar je nam sklepati o nalaganji novih stroškov deželi, takrat nam je v prvej vrsti treba ogledati finance naše. Največje davčno breme leži na našem kmetu, on je, ki mora zmirom največ plačevati. Oglejmo si le jeden zaklad naše dežele, to je zemljiščno-odvezni zaklad. Gospoda, številke govore in te, veste, govore jasno! Dolg kranjskega zemljiščno-odveznega zaklada je znašal pred tridesetimi leti 9.955.000 gld. in denes po preteku 30 let iznaša še 6.882.707 gld., tedaj smo le nekaj čez tri milijone v tridesetih letih poplačali in nijsmo bili v stanu spraviti ta zaklad v normalni stan. Zdaj pa hoče gospoda nasprotne strani zopet novo breme kmetu naložiti! Komaj je prišel čas, da bi se kmet mogel nekoliko oddahniti, ker se je uravnava zemljiščnega davka za Kranjsko srečno izvršila, uže ga čaka ne le denašnja naklada, če se sklene, nego tudi odkup bire, katera bode, ako se zakon potrdi, veljala mnogo milijonov. Doklade pri davkih so dospele uže na tako visoko stopinjo, da jih kmet več zmagovati ne more in jaz vprašam, ali je to opravičeno, ali se mora ravno temu rodu vse naložiti in ga s težo davkov zadušiti. Kadar obravnavamo v tej zbornici o novih stroških, vselej se naglašajo veliki davki. Ali ne bodemo tudi zdaj težkih davkov v poštev jemali? Muzej nij tako silno potreben, da bi se moral precej zidati. Naj se izselé iz licejalnega poslopja mestne šole, potem bode za nekaj časa prostora za muzej še dovelj. (Živahna pohvala.)

Poročevalec baron Apfaltrern obžaluje, da nij cel zbor jedin v sredstvih gledé praznovanja 600 letnice, pravi pa, da spoštuje tudi mnenje nasprotne stranke, da si njemu pritrditi ne more.

Sprejmo se vsi predlogi odseka za slavnost, kakor jih je baron Apfaltrern nasvetoval.

Poslanec C. Luckmann poroča v imenu finančnega odseka o zidanji novega deželnega muzeja „Rudolfišče“ in nasvetuje, da se za to dovoli svota 100.000 gld. Ta naj se pokrije

s tem, da se proda licejalno poslopje in glavna stražnica, za katera bi se iztržilo 50.000 gld., da se porabi muzejalni zaklad v znesku 33.919 gld., nadalje naj se prosi mesto ljubljansko, da neko svoto za to stavbo dovoli, in naj se napravi oklic na vse domoljube in prijatelje kranjske dežele, da s prostovoljnimi doneski stavbo novega muzeja podpirajo. Ako bi se ne moglo licejalno poslopje prodati, potem sme deželni odbor v ta namen iz deželnega zaklada vzeti 30.000 gld.

Poslanec Potočnik tem predlogom nasprotuje. On se čudi, da je večina tako voljna za jedno poslopje, katero še nij silno potrebno, darovati 100.000 gld., mej tem ko na prošnjo sadjerejskega jako koristnega društva v Vipavi nij hotela darovati ni novčiča. Tudi narodna stranka želi lepega poslopja za muzej in z velikim veseljem pozdravlja blagodušni sklep hranilnice kranjske, da je v ta namen darovala 100.000 gld., a sedaj nij čas, da dežela za take stvari izdaje tako velike svote, ko je treba ustanoviti še dosti potrebnjšega. Dosti koristneje bi bilo, ko bi se ustanovila obrtna in kmetijska šola, katere nijedne v deželi kranjske še nijmamo. Govornik meni, naj se novci, katere je poklonila hranilnica in 50.000 gld., katere hoče darovati dežela, toliko časa na obresti naložé, da bode glavnica narastla na toliko svoto, kolikor je za zidanje muzeja potrebno. Govornik pravi končno, da uže ve, kaj mu bode g. poročevalec Luckmann odgovoril na njegove pomislike. A ker on nijma za poročevalcem besede, mu odgovori takoj. Gospod Luckmann, pravi govornik, bode rekel, da mi nečemo omike ljudstva, ker smo njega sovražniki, zato, ker nečemo, da bi se ljudstvo kaj učilo, da ga imamo, kakor je g. Luckmann uže jedenkrat omenil, v vreči. On bode trdil, da smo mi, narodna stranka, sovražniki kulturi in omiki v našem narodu, a to nij istina. Vprašati je treba samo, kdo je kaj storil za omiko slovenskega naroda, ali stranka naša, ali gospodje one strani. Kdo je pisal in izdal knjige za slovenski narod, če ne narodna stranka, mej tem ko so gospodje nasprotne stranke le deklamovali. Narodna stranka si je svoje naloge svesta, ona je in bode delala v prospeh naroda, naj pridigujejo gospodje one stranke, kar in kolikor jim drago. Mi pa bodemo ljudstvo poučevali in skrbeli za njega omiko. (Dobro! dobro! mej narodnimi poslanci in poslušalci.)

Dr. pl. Schrey porogljivo omenja, da narodna stranka ničesa nij storila za narod, k večjemu, da je knjige prevajala ali jih pre-

Prijmkovu bilo je, kakor se mi je videlo, dolg čas, deloma, ker ne umeje dobro nemški, deloma, ker verzov ne mara . . . Ali kdo mu je rekel, da naj jih posluša? Hotel sem mu pri obedu reči, naj nikari ne pride na čitanje, ali bal sem se, da bi ga s tem ne razžalil.

Vera se nij premaknila. Nekaterikrat pogledal sem jo od strani: oči bile so jej name uprte, a v lici bila je bleđa. Pri prizoru, v katerem se Faust prvič z Margareto snide, primaknila se je malo bliže, položila roki na krilo in tako ostala, dokler sem čital. Iz početka vznemirjalo me je, da me Prijmkov tako ravnodušno posluša ali malo po malem sem ga pozabil in ognjeno čitati začel . . . Čital sem samo za Vero. Neki notranji glas mi je govoril, da jo bode „Faust“ živo v srce zadel.

Ko sem završil (preskočil sem Valpurgino noč in nekaj onega, kar se je v večšini kuhinji vršilo), ko sem poslednji pot del „Hein-

rich!“ vzkliknil je navdušeni Nemec: „Oh, bože, ali je to krasno!“ — Prijmkov vstane radostno. Revež zahvaljeval se mi je, češ, da sem ga kratkočasil. Jaz mu na to nijsem ničesar odgovoril, nego Vero pogledal. Komaj sem čakal, da čujem, kaj poreče. Ona vstane, a ne izusti niti besedice. Prišedši do praga se je ustavila ter se malo obrnila, a potem lehkim korakom na vrt odšla.

Hitel sem za njo. Bila je nekoliko korakov pred menoj in komaj izpoznal sem v mraku nje belo obleko.

— Torej? — jo vprašam. Ali se Vam „Faust“ ne dopade.

Ona se ustavi.

— Ali mi morete to kujigo posoditi? — me vpraša.

— Jaz Vam jo poklanjam, ako jo hočete.

— Hvala Vam! — reče in odide brzo.

(Dalje prih.)

pisavala. (Poslanec Navratil: Vi še tega ne znate! — Dobro! dobro!)

Poslanec Svetec meni, da gospodje nasprotne stranke zidajo novo poslopje v oblake, ker se nadejajo, da bodo licejalno poslopje prodali za toliko in toliko svoto, ne premislivši, da je i muzej v tem poslopji in ne vedo, kam bi ga potem deli, če bi poslopje v istini prodali. Vsa stvar je popolnem nejasna. Čudno je pa tudi darilo kranjske hranilnice, ki pravi, da nekaj daruje, a prideva zraven pogoj, da če ona dá 100.000 gld., mora dežela tudi toliko svoto, če ne večje, dati. Iz tega ne nestane družega, kot novo breme deželi.

Sprejmo se vsi predlogi finančnega odseka tudi v tretjem branji.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. oktobra.

„Wiener Zeitung“ razglasila je cesarjevo pismo na vojnega ministra Bylandt-Rheidta, na avstrijskega ministerskega predsednika grofa Taaffeja in ogrskega ministerskega predsednika Tiszo, da naj skličejo **delegacije** na 27. dan t. m.

Skod ruskega carja z našim avstrijskim cesarjem se je za zdaj odložil, toliko bolj pa se piše, da pride **italijanski** kralj obiskat **avstrijskega** cesarja in sicer 27. dan t. m. V tej trditvi potrjuje osobito to, ker je bil zadnje dni na Dunaji italijanski poslanec in ga je naš presvitli cesar sprejel v avdijenci. Zanimljivi so komentari, ki jih razni listi delajo o tem shodu: „Daily Telegraph“ meni, da pač težko ta shod po meni, da Italija pristopi avstro-nemške alijanci. Laški list „Diritto“ pa na vso sapo trdi, da se bode sklenila ta alijanca, kajti Avstrija zdaj ne more več sumničiti Italije, ker je slednja razpustila vsa iredentovska društva. Res čudno, da se Italijanom tako mudi z Avstrijo skleniti zvezo! So pač v zadregi in potrebujejo pomoči.

Magjari so jeli zopet igrati v Avstriji prvo ulogo, kajti ministerstvo za vnanje zadeve vodi po smrti Haymerlovej začasno Magjar Szlavay in prvi pomočnik pri tem mu je pl. Kallay. Se ve da še večjo ulogo pa igrajo v Bosni in Hercegovini, kjer imajo rešiti agrarno vprašanje. Kar čudom se mora vsak čuditi, da se sovražnikom slovanskega plemena izročajo taki posli.

Vnanje države.

„Bohemia“ objavlja, da sta se sešla **Bismark** in **Gambetta** in da to pomeni mir, ki se še na dalje ohrani mej Nemčijo in Francijo.

Kakor poroča „Vaterland“ so se v **Rimu** godili izgedi proti romarjem. Mnogo izmed njih se je inzultralo. Pol ure so se bili, in stoprv, ko je bilo nekaj glav krvavih, so odnehali od pretepa.

V **Irskej** je vedno bolj nemirno. Ljudstvo hodi po ulicah v Dublinu in kliče: God save Ireland in pobija okna in razbija vrata pri prodajalnicah. Iz Angleške dohajajo v Irsko nove vojne moči, da se s silo uduši upor.

Turčija poklicala je svoja komisarja iz **Egipta** nazaj domov, ne da bi bila kaj opravila. „Republique Française“ o teh komisarjih govoreča meni: „Pooblaščenca so trkali na vsa vrata in našli vsa zaprta; nij jim družega ostalo, nego kar najbrže mogoče odpotovati. Onemogli ostane modro doma in pusti glupce še v veri na domišljeno moč. Skušnja je zdaj potrdila, da Turčija ne zmore nič več, če dela le s svojimi močmi.“

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) končal se je včeraj ob polutreh popoldne. Deželni glavar grof Thurn zahvalil se je v slovenskem jeziku zbornici in vladnemu zastopniku za izkazano mu podporo. Govoril je potem tudi nemško ter izrekel željo, da bi veličastni cesar

ob priliki šeststoletnice obiskati blagovolil to kronovino. Vladni zastopnik odgovarja slovensko in nemško. Deželnemu glavarju zahvaljevala sta se gospoda baron Apfaltrern in dr. Poklukar; prvi, kakor se je nam dozdevalo, z nekako nezadovoljnim glasom. Morda smo se motili. Vsaj mi grofu Thurnu pričujemo, da je vodil zborovanje taktno, in da se je vestno ogibal vsega, kar bi motilo javno mnenje. Zategadelj je pač mogoče, da ga sedanja večina v zbornici ne ljubi.

— (Gospode dopisatelje) prosimo potrpljenja! Nabralo se nam je toliko gradiva, da prihajajo dopisi le počasi na vrsto.

— (Gospod vitez Vesteneck) je v jednej zadnjih sej našega deželnega zbora trdil, da pri tistem znanem ekscesu nij psoval in zasramoval slovenskega jezika. Temu nasproti se mora vender še jedenkrat poudarjati, da je pri sodnijskej obravnavi jedna priča odločno izrekla, da je izraz „sausprache“ čula iz ust našega viteza. Da je pa izraz „slovakische sprache“ rabljen bil, to so še celo viteza Vestenecka goreči prijatelji pritrditi morali. Toliko v obrambo resnice!

— (V debati zavoljo Žumberka) in Marijinega Dola naglašali so naši nemški poslanci v prvej vrsti stališče historičnega prava! Čudno! saj sicer ti gospodje o historičnih pravicah ničesar vedeti nečejo! Naši poslanci postavili so se na stališče pravice, katera odločno zahteva, da se hrvatska zemlja izroči Hrvatom. Še tega nam primanjkuje, da bi naši germanizatorji po Žumberku in Marijinem Dolu svoj evangelij oznanovali!

— († Župnik Potočnik) v Št. Vidu pri Ljubljani umrl je v noči od petka na soboto na nagle mrtvico. Našli so ga v soboto zjutraj na tleh zraven postelje mrtvega. Ranji je bil vri narodnjak in jako priljubljen duhovnik. Bodi mu blag spomin!

— (Sveto leto) bode tudi v ljubljanskej škofiji podaljšano in sicer do praznika brezmadežnega spočetja Marijinega t. j. do 8. decembra t. l. uštevno.

— (Knezoškof dr. Pogačar) je včeraj srečno prestal operacijo na očeh, katero je izvršil dvorni svétnik doktor Arlt na Dunaji. Čez kakih 14 dni se visoki gospod povrne domov in njegov blagi duh bo lahko zdaj začel na novo živeti.

— (V celovškem deželnem zboru) je stavil poslanec Mühlbacher predlog, naj bi se vlada prosila, da se podaljšek Rudolfove železnice do Trsta po zakonitem potu zagotovi. Predlog se je juridično-političnemu odseku izročil.

— („Čuti v napevih.“) Uglasbil in neomahljivemu narodnjaku gosp. Ignaciju Gruntarju c. k. beležniku, posvetil Josip Kocijančič. Tiskala Klein in Kovač. 1881. Tako se imenuje broširana knjižica v velikej 8°. Vsebinska njena obseza osem ličnih napevov in Sicer: „Slovó“, „majnik“, „spoved“, „oblačku“ in „popotna pesem“, vse Stritarjeve, „vabilo“ Jenkova, „Lahko noč“ Malavašičeva in „Njega nij.“ — Lična ta knjižica dobiva se v „Narodnej tiskarni“ po 1 gld. Doposlanih nam je le 80 eksemplarov. Ker je čisti dohodek te knjižice namenjen Jurčičevej ustanovi, se nadejemo, da bodo prijatelji glasbe z veseljem segli po njej.

— (Medvedka ustreljena.) Piše se nam iz ribniške doline 19. t. m.: Uže letošnje poletje zasledili so v Malej gori in Šobi mej Ribnico, Velikimi Laščami in Dobrepoljami medveda in 17. t. m. so lovci to zver za-

sačili v lovskem okraji gosp. graščaka Janeza Koslerja za Petelinkom, jedno uro hodá nad Peklom. Srečna lovca, ki sta zver ubila, sta Pavš iz Podgore in neki Betičev Francé. Ravno v vrat je dobila dve krogli. Lepa žival je, medvedka, in tehta 2 centa 15 funtov. Čuje se, da g. Kosler misli ubito medvedko podariti deželnemu muzeju.

— (Iz Rakeka) se nam piše: Naš br-zovlak, ki se je sicer vozil po slovenskej zemlji le za časa, ko je denarni svet zabajal po toplicah v poletji, ostane zdaj celo zimo. In ne samo, da ostane po zimi, imel bode od 24. t. m. naprej tudi tretji razred, kar je za naše ljudi od sv. Petra do Ljubljane, katerim je ta vlak po dnevi grozna potreba, velika denarna olajšava. Nu, več se pa vender skoro ne more zahtevati od južne železnice! Čuden sitnež mora biti, ki še godrnja, in ima na izbiri deset vlakov na dan!

Dunajska borza 22. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	76 gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	45	„
Zlata renta	93	75	„
1860 drž. posojilo	132	50	„
Akcije narodne banke	830	—	„
Kreditne akcije	368	20	„
London	118	45	„
Srebro	—	—	„
Napol.	5	38	„
C. kr. cekini	5	60	„
Državne marke	57	90	„

Božjast

ozdravlja pismeno specialni zdravnik **dr. Killisch** v **Draždanu** (Dresden, Sachsen). Za velike uspehe (8000) velike medalje znanst. društ. v Parizu. (430—13)

Št. 14.775.

(600—1)

Razglas.

Dné 15. t. m. je nekemu prebivalcu tukajšnjega kolodvora južne železnice pes (prepelicar), ki je dolgo dlako, dolga viseča ušesa in dolg kocast rep imel, sive barve, belo in črno progast, ušel in se do 19. t. m. okolo klatil in mnogo drugih psov ugrizel.

Dné 19. t. m. je bil potem ta pes blizu sv. Krištofa bolan ujet in je denes zjutraj poginil.

Pri sekciji tega psa se je pokazalo, da je za steklino poginil.

Vsled tega se, opiraje se na postavbo od 29. februarja 1880 (št. 35 drž. zakon.) in na ukaz ministerstva notranjih zadev itd. od dné 12. aprila 1880 (št. 36 drž. zakon.) zapové, da smejo v celem mestu psi skozi 3 mesece le s torbo (naustnico) okolo letati, ali pa se morajo povsod zunaj hiše na vrvi voditi.

Psi, kateri bodo prosto okolo letali, se bodo polovili in pokončali; proti dotičnemu posestniku se bode v smislu §. 45 postave od 19. februarja 1880 (št. 35 drž. zakon.) postopalo.

Ob jednom se opomina, da bo postavne naredbe tudi c. kr. okrajno glavarstvo za okolico v daljavi 4 kilometrov upeljalo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 20. oktobra 1881.

Župan: Laschan.

Za jesensko in zimsko saisono

dobili smo ravnokar bogato zbirko cene, modne, solidne, to- in inozemske **robe za obleko**, katero najtopleje priporočamo p. n. občinstvu, obetajoč največjo postrežbo in najbolj modno fačono. (535—11)

Predstojništvo „uniji krojačev“.

Restavracija Kavčič

poleg nunskega samostana,
imenovana tudi

„gostilna pri vrtarji“.

Sl. občinstvu naznanjam, da sem 15. t. m. odprl zgoraj navedeno restavracijo; pri meni se bode dobivala najboljša postrežba, dobro vino, Kozlerjevo carsko pivo, okusna jed in po ceni, ter bodem v obče skrbel, da bo vsak gost v njega zadovoljnost postrežen. Sprejme se tudi abonement na kosilo in večerjo. Nadejajoč se obilega pohoda od strani sl. občinstva in svojih prijateljev, priporoča se udani

J. KAVČIČ,
restavratör.

(594—2)

Verižice za ure.

Dunajska specialiteta!

z desetletnim pismenim poročtvom.

Fron-ron urne verižice
z jako finim medaljonom, ki se dá
odpreti, pozlačenim, gld. 4.

Moje verižice za ure iz zlata imi-
tacije, najfinejši double, pozlačene,
nadomestijo in prekosé lepote in elegancie zlate
verižice!

Najlepše darilo!

Originalna dunajska oklepna verižica, jako
priljubljena, reprezentujoča 100 gld., le gld. 3.

Verižica za ženske ure s kvasto, jako elegantna
in moderna, bujno lepa gld. 3.50.

Zlatovaljčaste verižice s 14 karat. zlatom plati-
rane, a gld. 4, 5, 6 in gld. 8, in 10letno pismeno
poročtvom, da verižica ne očrni.

Proti gotovej uplačitvi ali povzetju pošilja

M. Munk, Dunaj,
Stadt, nur Wollzeile Nr. 35,
neben der Ecktrafik. (599—1)

Pred ponarejenimi svarim!

Peregrin Kajzel,

prodajalnica glaževine

na Starem trgu št. 30, v Ljubljani,

(586—2)

priporoča

za vse Svete in vernih duš dan

svojo bogato zalogo

svetilnic na grobe,

katere so jako cene in se za malo plačo tudi
izposojujejo.

Tudi male svetilnice, katere so s čistim
lojem napolnjene, se ceno izposojujejo.

Glavna

prodajalnica na
Poljanah št. 12.

A. KORZIKA,

umetnalna in prodajalna
vrtarja v Ljubljani,

Filijala

v Šelenburgovih
ulicah št. 6.

priporoča svojo bogato zalogo

suhih nagrobnih vencev,

prav elegantno zvezanih in po ceni, poleg teh zglavja
in sidra. Zeleni venoli se izdelujejo iz najfinejših
cvetlic, kamelij, vrtnic in vijolic itd. po naročilu po
raznih cenah. Olepšalne rastline za grobove, mrliške,
ali druge slovesnosti se cenó razposojajo in se na
mestu razstavijo.

Za bl. žajočo se zimsko sezono se priporoča obi-
lim naročilom vseh v vrtarijo spadajočih del

spoštljivo

Alojzij Korzika,
umetnalni vrtar.

(601—1)

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledaliških
ulic. (506—8)

Umetne

(595—1)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem
zistemu v zlatu, vulkanitu ali celulojdu
brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin
s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migréno,
feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga
glava boli, če ima krč v pr.ih, mastno zgago. Telo
se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tva-
rino, odvajajoč črve in kisline. Davici in tifusu vza-
mejo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po 1/2
žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku
diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z
majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdra-
vilo, katero prodaja lekarnar g. J. Svoboda v Lju-
bljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247—43)

Umrli so v Ljubljani:

17. oktobra: Meta Erbežnik, gostija, 82 let, Poljanska cesta št. 60, za
pljučnico.

18. oktobra: Marija Lorenc, 68 let, za sprijenjem drobu.

Prednaznanilo.

V 23. dan t. m. pride sem velika svetnoznana

Kreutzbergova

MENAŽERIJA

in se bode vstavila v Lattermannovem drevoredu nasproti Koli-
zeju, kjer bode s svojimi redkimi živalmi, kakor tudi s svojimi veli-
kimi predstavami čestitemu občinstvu ljubljanskemu in iz okolice po-
dajala vkusne zabave. Mej drugimi specialnostmi ima etablissement
tudi leteče pse ali vampirje (volkodlake, netopirje) iz vzhodnje Indije.
Podrobno naznanijo plakati, na katere sl. občinstvo opozarja spoštljivo

A. Kreutzberg,
lastnik menažerije.

(582—3)

Zaloga

moje

tovarne čevljev

in c. kr. patentiranih raztezljivih in nepremočljivih

suknenih dokolenic

je v Ljubljani pri gospodih

FERD. BILINI & KASCHI,

Židovska ulica št. 1.

Stiflete za gospode in gospe

se po nizkih tovarniških cenah prodajejo in zunanja
naročila se po določilu mere proti poštnemu povzetju
efektuirajo. Neugajajoče se zamenja.

Henrika Budischowskega

tovarna čevljev na Dunaji. (597)

FERDINAND BILINA & KASCH

v Ljubljani

priporočata veliko zalogo

klobučinastega in gumastega obuvala

v najboljši kvaliteti za gospode, gospe in otroke po najnižjih
cenah. Poštne pošiljatve se po določilu dolgotrajne mere proti povzetju
promptno efektuirajo. (596)

Josip Ferjan,

ključaničar,

naznanja p. n. občinstvu in svojim dozdanjim naročevalcem, da ima za
naprej svojo delalnico

na Sv. Florijana cesti št. 13.

priporočujoč se obilim naročbam. — On izdeluje vsake vrste

tehtnice

in jih popravlja, tudi mostne tehtnice, kakor tudi šivalne stroje
kakor mehanik. — Pokvarjene ključanice Wertheimovih blagajn
odpira in popravlja. (587—2)

Gosp. G. Piccoli, lekar v Ljubljani!

Prosim Vas uljudno, da mi zopet
pošljete 24 steklenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Slednjo pošiljatev sem uže mej razne
bolnike v svojej župniji razdelil in
vpliv je bil vedno izvrsten.

V Fianoni, Istra, 22. avg. 1881.

Spoštovanjem

Anton Vlašič,
župnik - kanonik.

Gosp. G. Piccoli, lekar v Ljubljani!

Prosim ljudno, pošljite mi 30 ste-
klenic Vaše izvrstne

Franzeve esence.

Zahvaliti se imam le Bogu in Vam, da
sem se iznebil migréne, katera me je
leta in leta nadlegovala.

V Zenku, Hrvatska, 17. sept. 1881.

Spoštovanjem

Angelika Kling,
uradniška vdova.

(598—1)

Naroča naj se pri izdelatelji: **Gabrijel Piccoli**, lekar „pri angelji“, v
Ljubljani, na Dunajskej cesti. Naročila se promptno proti povzetju efektuirajo.

Gosp. G. Piccoli, lekar v Ljubljani!

Tu jena mestu: „Čast zaslugam!“
Večkrat sem rabil Vašo odlično

Franzevo esenco,

mnogim bolnikom sem jo nasvetoval
in dober uspeh nij izostal.

V Chersanu, Istra, 27. jun. 1881.

Spoštovanjem

Anton Lupetina,
župnik-dekan.

Tinctura Rhei Composita vulgo
Franzeva esenca, izdelana po G. Pic-
coliji, lekarji „pri angelji“, v Ljub-
ljani, na Dunajskej cesti, iz vegetabil-
nih substancij sestavljena, s katero so
si uže mnogi tisoči k zdravju pripo-
mogli, kakor se razvidi iz pisem, ki do-
hajejo izdelatelju. Ona ozdravlja že-
lodčne boleznii in na spodnjem telesu,
kranje, krča, gastrično mrzlico, zaprtje,
hemoroidje, rumenico itd., ki je lahko
smrtonosna, če se za časa ne kurira.

Cena steklenici 10 kr. a. v.